

Projekt 5.2 Cobb Douglas-funktioners særlige egenskaber

1. Produktionsfunktioner, der opfylder elasticitetskrav, er potenserede Cobb-Douglas funktioner

Den generelle definition på elasticitet har vi i grundbogen formuleret således:

Definition: Elasticitet af en funktion i forhold til en variabel

Lad $f(z)$ være en funktion, der afhænger af en variabel z . Ved elasticiteten e af f i forhold til z forstår vi den relative ændring af f i forhold til den relative ændring af z . På formel:

$$e(f; z) = \frac{(f(z_0 + \Delta z) - f(z_0)) / f(z_0)}{\Delta z / z_0}, \text{ eller hvis funktionen er differentiabel:}$$

$$e(f; z) = \frac{f'(z_0)}{f(z_0)} \cdot z_0, \text{ eller generelt: } e(f; z) = \frac{f'(z)}{f(z)} \cdot z$$

Formlen i definitionen kan omskrives således:

$$e(f; z) = \frac{f'(z)}{f(z)} \cdot z \Leftrightarrow f'(z) = \frac{e(f; z)}{z} \cdot f(z) \quad (*)$$

I grundbogen har vi vist:

Sætning 1: Tolkning af potenserne i en Cobb-Douglas funktion

For en Cobb-Douglas funktion $f(I, A) = k \cdot I^\alpha \cdot A^{1-\alpha}$ gælder der:

α er produktionselasticiteten mht. kapitalen (investeringen), I

$1 - \alpha$ er produktionselasticiteten mht. arbejdskraften, A

Vi vil nu bevise "den omvendte" sætning:

Sætning 2: Produktionsfunktioner er Cobb-Douglas funktioner

Hvis en funktion f af to eller flere variable opfylder en differentiaalligning af typen (*) for hver af sine variable, hvor $e(f; z)$ er en konstant for hver af de variable, så er f en Cobb-Douglas funktion, hvis funktionen yderligere er homogen.

Bevis:

Lad os sige, at f er en funktion af de to variable x og y . Vi holder nu først y fast og betragter ligningen (*) som en ligning i x

$$f'(x, y_0) = \frac{e(f; x)}{x} \cdot f(x, y_0)$$

Hvis $e(f; z)$ i (*) er en konstant, så lad os betegne den α . Ligningen har da følgende form:

$$f'(x, y_0) = \frac{\alpha}{x} \cdot f(x, y_0)$$

Dette er en lineær første ordens differentiaalligning, som vi har løst i kapitel 3a:

$$f(x, y_0) = c \cdot e^{\int \frac{\alpha}{x} dx} \quad (**)$$

Det ubestemte integral løses først:

$$\int \frac{\alpha}{x} dx = \alpha \cdot \int \frac{1}{x} dx = \alpha \cdot \ln(x)$$

Vi tager ikke en ubestemt konstant med i løsningsøjeblikket af integralet, da denne er indeholdt i konstanten c .

Vi indsætter nu i (**)

$$f(x, y_0) = c \cdot e^{\alpha \ln(x)} = c \cdot (e^{\ln(x)})^\alpha = c \cdot x^\alpha$$

Vi kan foretage denne udregning for alle værdier af y_0 . Konstanten c vil naturligvis afhænge af y_0 , så lad os skrive det som en funktion:

$$f(x, y_0) = c(y_0) \cdot x^\alpha \quad (***)$$

På helt samme måde kan vi bestemme en løsning, hvis vi holder x fast. Her er ligningen:

$$f'(x_0, y) = \frac{\beta}{y} \cdot f(x_0, y)$$

og vi vil få løsningen:

$$f(x_0, y) = d(x_0) \cdot y^\beta \quad (****)$$

Da vi kunne foretage udregningen for alle x_0 og y_0 , har vi altså:

$$f(x, y) = c(y) \cdot x^\alpha \quad (***) \quad \text{og} \quad f(x, y) = d(x) \cdot y^\beta \quad (****)$$

Disse to udtryk er selvfølgelig ens:

$$c(y) \cdot x^\alpha = d(x) \cdot y^\beta$$

Denne ligning er opfyldt for alle x og y . Sæt $x=1$:

$$c(y) \cdot 1^\alpha = d(1) \cdot y^\beta$$

og indsæt dernæst $c(y) = d(1) \cdot y^\beta$ i (***):

$$f(x, y) = c(y) \cdot x^\alpha = d(1) \cdot y^\beta \cdot x^\alpha = k \cdot x^\alpha \cdot y^\beta$$

hvor vi har givet konstanten $d(1)$ navnet k .

I bogens gennemgang har vi set, at den egenskab at være homogen, giver $\beta = 1 - \alpha$.

Dermed er det vist, at funktionen er en Cobb Douglas funktion.

2. Forholdet mellem honorering af kapital og honoreringen af arbejde

Lad os antage, vi i en bestemt sektor har en produktionsfunktion af typen (**). En del af produktionen anvendes til at honorere arbejdskraften, en anden anvendes til at honorere den investerede kapital. Vi betragter produktionen over et kort tidsrum og antager, at i dette korte tidsrum er honoreringen pr enhed konstant, både mht arbejdskraft og kapital. Man kalder honorering pr enhed af arbejdskraft for *lønraten*, ω og honorering pr enhed af kapitalen for *profitraten*, μ . Den samlede honorering af arbejdskraft og kapital betegnes U (udgifter / omkostninger). Vi kan opstille ligningen:

$$U = \mu \cdot I + \omega \cdot A$$

Lad os sige, værdien af produktionen er C . Så vil kapital og arbejdskraft opfylde:

$$k \cdot I^\alpha \cdot A^{1-\alpha} = C$$

Øvelse 5.3

a) Vis ved brug af potensregnegler, at $I = \left(\frac{C}{k}\right)^{1/\alpha} \cdot A^{(\alpha-1)/\alpha}$

b) Indsættes dette udtryk i formlen for U får vi: $U = \mu \cdot \left(\frac{C}{k}\right)^{1/\alpha} \cdot A^{(\alpha-1)/\alpha} + \omega \cdot A$

Vis, at $\frac{dU}{dA} = \mu \cdot \left(\frac{C}{k}\right)^{1/\alpha} \cdot \left(\frac{\alpha-1}{\alpha}\right) \cdot A^{-1/\alpha} + \omega$

c) Vi ønsker at minimere omkostningerne, U . Dette kræver, at $\frac{dU}{dA} = 0$. Vis, at dette giver ligningen:

$$\left(\frac{C}{k}\right)^{1/\alpha} \cdot \left(\frac{1-\alpha}{\alpha}\right) \cdot A^{-1/\alpha} = \left(\frac{\omega}{\mu}\right)$$

d) Vis ved at differentiere to gange, at dette faktisk er et minimum,

e) Vis, ved at indsætte udtrykket for C , at vi får:

$$I \cdot A^{(1-\alpha)/\alpha} \cdot \left(\frac{1-\alpha}{\alpha}\right) \cdot A^{-1/\alpha} = \left(\frac{\omega}{\mu}\right)$$

f) Vis, at dette kan reduceres til:

$$\frac{l}{A} \cdot \left(\frac{1-\alpha}{\alpha} \right) = \left(\frac{\omega}{\mu} \right)$$

g) Vis, at denne ligning kan omskrives til følgende forhold:

$$\frac{\mu \cdot l}{\omega \cdot A} = \frac{\alpha}{1-\alpha}$$

Nu husker vi ovenfra, at $\mu \cdot l$ svarer til *honoreringen af kapitalen*, mens $\omega \cdot A$ svarer til *honoreringen af arbejdskraften*. Dvs:

Forholdet mellem honorering af kapitalen og honoreringen af arbejdskraften er lig med forholdet mellem de to potenser, α og $1-\alpha$,